

Zeevonk

Over het boek

Auteur: Wendy Huyghe
Uitgeverij: Pelckmans

Over de maker

Wendy Huyghe, een veelzijdige Belgische auteur en scenarioschrijver, begon als journalist en zoekt nu naar kleine verhalen en gedeelde emoties die ons verbinden. Haar schrijfdebuut, de young adult roman 'Zeevonk', ontstond in samenwerking met haar broer, regisseur Domien Huyghe. Ze haalden hun inspiratie uit het gedeelde verlies van hun vader twintig jaar geleden. De verfilming van 'Zeevonk' ging in februari 2023 in première op het Berlinale International Filmfestival. Momenteel werkt ze aan haar tweede roman, een feministische dystopische coming-of-age. Ook werkt Huyghe met haar broer aan het scenario van hun tweede speelfilm, 'Amari'. Verder is ze de bedenker en schrijver van twee tv-series: 'Tommy Pepper', een animatieserie voor Ketnet, en 'Skate or Hate', een dramaserie.

1. VOOR HET LEZEN

'Zeevonk' biedt een originele inkijk in het hoofd van een meisje dat geconfronteerd wordt met rouw en verlies. Met de missie haar vader te verdedigen, zoekt ze naar de waarheid achter het bootongeluk dat haar leven overhoop haalde. Samen met Vincent gaat ze op zoek naar een zeemonster om haar gelijk te bewijzen. Het verhaal neemt de lezers mee op een emotionele reis door een intrigerende onderwaterwereld. Rouw, vriendschap en avontuur komen aan bod, in een herkenbare Oostendse setting.

- Hebben jullie al tegen ongeloof gebotst als jullie mensen van iets proberen te overtuigen? Hoe voelden jullie je toen? (persoonlijk antwoord)
- Hoe denken jullie dat Lena's zoektocht naar de waarheid zich zal ontvouwen? (persoonlijk antwoord)

2. HET VERHAAL

2.1. Korte inhoud

'Zeevonk' is een meeslepende young adult roman over Lena. Haar vaders vissersboot vergaat tijdens een storm en hij komt samen met twee bemanningsleden om, waaronder ook de vader van haar beste vriendin Kaz. De Oostendse gemeenschap fluistert dat het de schuld van Lena's vader is, maar Lena gelooft hier niets van. Tijdens de begrafenisboot ziet ze een mysterieuze schim onder de boot verdwijnen, maar niemand gelooft haar, zelfs haar beste vriendin niet. Op een dag ontmoet Lena Vincent, een excentrieke jongen verkleed als een octopus. Samen delen ze een passie voor zeeleven en gaan ze op zoek naar het zeewezen dat Lena gezien heeft, terwijl ze de waarheid achter de dood van haar vader proberen te achterhalen.

2.2. Cover

Op de cover zien we het silhouet van vermoedelijk Lena's profiel. Het silhouet is zwart met lichtgevende blauwachtige stippen en is omringd door vissen van dezelfde kleur. De stippen stellen zeevonk voor.

- Weet iemand wat zeevonk is? Zeevonk is een natuurfenomeen veroorzaakt door bioluminescentie bij microscopisch kleine zeedieren. Bij beweging in het water stralen deze organismen een betoverend blauwachtig-groen licht uit.
- Wie heeft al ooit zeevonk gezien in het echt? (persoonlijk antwoord)
- Welke rol speelt zeevonk in het boek? Lena heeft mooie herinneringen aan hoe ze vroeger in de zomer met haar papa op het strand zat, wachtend op zeevonk. Ze heeft er echter nooit gezien. De omstandigheden om zeevonk te zien zijn namelijk zeer specifiek. Op het einde van het boek, een jaar na haar papa's dood, ziet ze uiteindelijk toch zeevonk in een ontladend en magisch moment. Ze heeft haar papa's dood een plaats kunnen geven en is terug ontvankelijk voor het mooie in het leven, zonder hem te vergeten.

2.3. Personages

Lena is een twaalfjarig meisje. Ze is de dochter van **Antoine**, een vissersman en eigenaar van de vissersboot de Zegevier, en **Christine**, eigenaar van een viswinkel. Ze heeft een broer, **Jules**, die zeventien is, en een zus, **Fran**, die zes is. Voor haar vaders dood was ze een gelukkig kind. Ze deelde haar vaders liefde voor de zee en zeilde graag onder begeleiding van haar peter en coach **Marre**. Dat was een hobby die ze ook deelde met haar beste vriendin **Kaz**, de dochter van één van de bemanningsleden van haar vaders schip. De drastische verandering die de dood van haar vader teweegbrengt, zorgt voor vele moeilijkheden binnen de relaties in haar leven. Ze heeft minder geduld, heeft woede-uitbarstingen en houdt mensen op een afstand. Ze maakt ruzie met iedereen: haar mama, haar broer, haar zusje, haar beste vriendin die eigenlijk niet meer met haar mag praten omdat haar moeder Antoine ervan beschuldigt de zeelieden op een te wilde zee te laten uitvaren, ... Ze haalt hard uit naar iedereen die een slecht woord over haar vader te zeggen heeft en die haar niet gelooft als ze zegt dat het een zeemonster was die de Zegevier deed zinken. Ze wil koste wat het kost haar vaders onschuld bewijzen en in dat proces kwetst ze een heleboel mensen. Doorheen het boek volgen we haar zoektocht naar hoe ze de wereld zonder haar vader moet navigeren en de vele moeilijkheden die dat met zich meebrengt.

Vincent is een veertienjarige jongen. Hij werkt in de zomer van Antoines dood in het Secret Sea Creatures Museum in Oostende als flyerjongen. Hiervoor draagt hij een octopuspak. Zijn eerste ontmoeting met Lena was toen hij aan het flyeren was op straat tijdens de rouwmaaltijd net na de begrafenisplechtigheid van de drie zeemanslieden van de Zegevier. Hij had echter niet door dat het om Lena's vader ging. Na een vluchtige ontmoeting werd hij namelijk verjaagd door Marre, Lena's peter, wie hij als haar vader zag. Hierdoor neemt hij Lena's zoektocht naar een zeemonster initieel niet zo serieus. Hij doet alsof zijn ouders belangrijke mariene biologen zijn, misleidt haar met een tand uit de museumshop en behandelt de zoektocht eerder als een spel, onwetende dat het voor Lena allemaal echt is. Later geeft Lena toe dat ze op zoek gaat naar een zeemonster, omdat ze gelooft dat haar papa erdoor gestorven is. Pas bij de zwaarte van dit nieuws beseft hij dat hij nooit tegen haar had mogen liegen.

Het **zeemonster** speelt een enorm grote rol in het verhaal. Hij verschijnt voor het eerst op de begrafenisplechtigheid door plots onder de boot door te zwemmen, waardoor Lena's hoofd op hol slaat. De zoektocht naar het monster duwt haar steeds verder en verder weg van haar geliefden. Haar obsessie met het monster brengt haar echter wel dichterbij haar vader. Doorheen de zoektocht borrelen veel herinneringen op aan vroeger. In de climax van haar zoektocht komt ze oog in oog te staan met het zeemonster dat in zeevonk baadt, en laat ze het los. In de epiloog lezen we dat dat loslaten niet het einde, maar het begin was van haar rouwproces.

- Hoe zag Lena's leven eruit voordat haar vader overleed? Welke hobby deelden zij samen?
Ze was een gelukkig kind. Samen met haar papa leerde ze bij over de zee, ging ze op zoek naar zeevonk, maakte ze strandwandelingen...
- Hoe verandert Lena nadat haar vader is overleden? Welke moeilijkheden ervaart ze in haar relaties met anderen? Ze houdt iedereen op afstand, weet niet goed hoe ze zich moet gedragen, doet bot...
- Waarom gelooft Lena dat het zeemonster de boot van haar vader heeft laten zinken? Hoe probeert ze zijn onschuld te bewijzen? Tijdens de begrafenis merkte ze een grote schaduw op onder de boot die de hele boot deed wankelen. Ze denkt dat de Zegevier door dat monster geraakt is en daarom is gezonken. Als ze het monster vindt, zou dat bewijzen dat het niet haar vaders schuld was dat hij en zijn twee bemanningsleden (waaronder de papa van haar beste vriendin) gestorven zijn.
- Welke gevolgen heeft Lena's obsessie met het zeemonster voor haar relatie met haar familie en vrienden?
Lena's obsessie met het zeemonster heeft ernstige gevolgen voor haar relaties met haar familie en vrienden.

Ze is minder geduldig, heeft woede-uitbarstingen en houdt mensen op een afstand. Haar zoektocht drijft haar steeds verder weg van de mensen die het dichtst bij haar staan, waardoor ze zich geïsoleerd voelt en eenzaamheid ervaart. Ze kwetst anderen zonder het te beseffen, omdat ze vastberaden is om haar vaders onschuld te bewijzen.

- Wat gebeurt er tijdens de climax van Lena's zoektocht? Hoe verandert dit haar perspectief? In de climax van Lena's zoektocht komt ze oog in oog te staan met het zeemonster, dat omringd is door zeevonk. Op dat moment realiseert Lena zich dat haar obsessie met het monster haar verhinderde om echt te rouwen om haar vader. Ze laat het monster los en beseft dat haar zoektocht niet alleen ging om het bewijzen van haar vaders onschuld, maar ook om het omgaan met haar verlies. Door het loslaten van het zeemonster kan ze beginnen met haar rouwproces en zich verzoenen met het verdriet om haar vaders dood.
- Hoe verloopt Lena's rouwproces volgens de epiloog? Wat heeft ze geleerd in haar zoektocht naar het zeemonster? Volgens de epiloog was het loslaten van het zeemonster niet het einde, maar het begin van Lena's rouwproces. Ze heeft geleerd om te accepteren dat haar vader is overleden en heeft vrede gevonden met haar verdriet. Door haar avontuur met het zeemonster heeft Lena geleerd dat het belangrijk is om te rouwen en emoties te uiten in plaats van ze te onderdrukken. Ze is nu in staat om zich weer te verbinden met haar familie en vrienden en om haar leven voort te zetten met de mooie herinneringen aan haar vader.
- Wat denken jullie dat Lena heeft geleerd over verlies en rouw door haar avontuur met het zeemonster? (persoonlijk antwoord)
- Hoe zouden jullie reageren als jullie in Lena's schoenen zouden staan? Zouden jullie ook op zoek gaan naar het zeemonster om antwoorden te vinden? (persoonlijk antwoord)

2.4. Vertelperspectief / structuur

- Hoe denk je dat het verhaal anders zou zijn geweest als het in de derde persoon was geschreven in plaats van het ik-perspectief? Welke invloed zou dat hebben gehad op hoe je de emoties en gedachten van Lena ervaart?
- Hoe heeft het ik-perspectief je geholpen om je meer verbonden te voelen met Lena en haar zoektocht naar het zeemonster? Welke emoties en gedachten van Lena zijn het meest levendig voor je geworden door deze vertelstijl?
- Wat denk je dat de auteur heeft willen bereiken door het verhaal in het ik-perspectief te schrijven? Hoe heeft deze vertelstijl bijgedragen aan het overbrengen van de diepe emotionele reis van Lena en haar rouwproces?

3. VERWERKING

3.1. Je eigen zeevonkbeeld

MATERIAAL

- Drie dikke witte bladen papier
- Wit oliepastelkrijt (wasco, pandakrijt, ... zolang het op basis van olie is)
- Zwarte, donkerblauwe en blauwe ecoline (of waterverf)
- Een brede borstel of sponsborstel

Op het einde van het boek verlicht zeevonk de donkere massa die de Noordzee is. Het is een hoopvol en krachtig beeld waar sterk naar opgebouwd werd. Creëer Lena's zeevonkbeeld met de volgende stappen. Denk na over wie de belangrijkste mensen in haar leven zijn, welke herinneringen die ze zeker moet koesteren en welke vooruitzichten ze naar kan uitkijken, en maak zo een lichtgevend beeld voor haar om haar eraan te herinneren dat ze niet alleen is. Je kan het beeld ook maken over jezelf als je dat wilt.

- Neem drie dikke witte bladen papier en een wit oliepastelkrijt.
- Teken vijf cirkels voor de vijf personen in je leven waar je het meteen aan zou laten weten als je iets ongelooflijk leuks overkomt. Dat mag op eender welke plek op je blad zijn. Doe dit op alle drie je bladen.
  - Wie zijn die personen?
  - Waarom heb je hen gekozen?
  - Had je moeite met kiezen? Waarom?

- Leg één blad aan de kant en ga verder met twee van je bladen. Vul je blad aan met tien bolletjes voor de tien mooiste herinneringen die je al hebt beleefd. Dat mag op eender welke plek op je blad zijn. Doe dit op je twee resterende bladen.
  - Welke herinneringen zitten ertussen?
- Leg één blad aan de kant en ga verder met je laatste blad. Teken twintig sterretjes voor alle leuke dingen waar je nog naar uitkijkt in je nabije of verre toekomst.
  - Naar welke dingen kijk je uit in de nabije toekomst?
  - Naar welke dingen kijk je uit in de verre toekomst?
- Neem zwarte ecoline en verf je eerste blad waar enkel bollen op staan. Neem donkerblauwe ecoline en verf je tweede blad waar bollen en stippen op staan. Neem blauwe ecoline en verf je derde blad waar bollen, stippen en sterren op staan. Zo krijg je een hoopvol drieluik: ook in Lena's donkerste periode waren er nog mensen die er voor haar waren (zelfs als ze dat soms niet merkte), niemand kan haar de mooie herinneringen die ze heeft nog afpakken, en de toekomst die ze tegemoet gaat (ook al zal het soms nog moeilijk worden) heeft nog veel te bieden.

3.2. Steentje

MATERIAAL

- Bijlage tekst "Steentje"
- Bijlage tekst Jules' lied
- Bijlage voorbeeld platenhoes

- Rouwen kan op veel manieren. In het boek rouwt Jules, de broer van Lena, door te rappen. Hij giet zijn verdriet in ritmische woorden. Jules' lied werd geschreven door Brihang, een West-Vlaamse rapper. Brihang is onder andere bekend voor zijn lied "Steentje". Beluister het lied, en lees de tekst.
  - Waarover gaat het lied volgens jou?
- In het boek lezen we enkele fragmenten van Jules' lied.
  - Wat zijn de gelijkenissen en verschillen tussen "Steentje" en het lied van Jules?
  - Vul het lied van Jules aan met een strofe van vier lijntjes. Wat zou hij nog geschreven hebben volgens jou? Leg alle fragmenten van de groep samen tot je een volledig lied krijgt.
  - Extra: Kies één zin uit het lied van Jules. Geef het in als prompt in een AI-beeldmaker zoals vb. Dall-e (<https://openai.com/dall-e-2> – sms-verificatie is wel vereist). Als de AI je meerdere opties geeft, kies dan het beeld dat je het meest aanspreekt. Voeg het beeld en je gekozen zin samen om een platenhoes van te maken voor Jules' lied. Als je een zin koos uit je zelfgeschreven tekst kun je jouw naam op de plaat zetten. Dit kan digitaal of op papier.

4. VERDER LEZEN

- De Walvisbibliotheek / Zidrou en Judith Vanistendael (ill.) (Oogachtend, 2021)
- King en de drakenvlinders / Kacen Callender (Querido, 2022)
- Pony / R.J. Palacio (Querido, 2022)

Juryleden kunnen online op de boeken reageren. Ga naar www.deleesjury.be, klik op 'Lezen' en dan op de juiste leeftijdsgroep en het boek in kwestie.

Bijlage 1

Tekst Steentje

Der zit een steentje in m'n schoen, maar kzien der al gewend aan
 'T Is daardoor da'k 't gevoel heb da'k besta
 Ik ben der want ik zie het in de spiegel van het raam
 Ik ben der want ik spreek dezelfde taal, au revoir

Der zat een wimper in m'n oog en een vlieg in m'n mond
 'T Was daardoor da'k 't gevoel had da'k bestond
 Ik rookte sigaretten met de pintjes da'k dronk
 Want als ik dan ga sterven, doe'k het liever ongezond, ha-ha

Der zit een liedje in m'n kop, in de douche zing ik mee
 Daardoor da'k 't gevoel heb da'k leef
 Ik weun al heel m'n leven in een droomkasteel
 Geweun omdat'k de kamer met je deel, en tzien der veel

Der zit een mug op de muur en ik krijg hem nie geklopt
 En tis toch weer typisch want 'k moe morgen vroeg op
 Je weet wa da ze zeggen over het toeval en het lot
 Ik ben het bijna zeker ja die mug is God, ha-ha

Het knelt en het wringt nu al 26 jaar
 Ja 't is al heel m'n leven da'k het steentje meedraag
 Der zien zo van die dingen die gebeuren
 Op den duur stel je 't ook niet meer in vraag

Ik voelde pas da'k leefde door te spelen met de vlam
 Ma, van te veel te leven, ja dan raak je opgebrand
 Dus vertrekken we op reis naar een tropisch warm land
 En een foto als bewijs om te posten via Instagram, ha-ha

Der zit een splinter in m'n duim en 'k henne bleine op m'n hiel
 Kuje daar geen pilletje voor schrijven, alsjeblijft?
 En ook voor m'n verdriet, is der niks da je kunt doen?
 'T Zit verzekers nog een- nenenene

Der is niemand dat het ziet, aiaiai
 Maar ik voel het in m'n ziel, aiaiai
 En hoeveel dat het piekt, is hoe da je 't vergelijkt
 Of hoe da je 't bekijkt, aiaiai

Der is niemand dat het ziet, aiaiai
 Maar ik voel het in m'n ziel, aiaiai
 En hoeveel dat het piekt, is hoe da je 't vergelijkt
 Of hoe da je 't bekijkt, aiaiai

Der is niemand dat het ziet, aiaiai
 Maar ik voel het in m'n ziel, aiaiai
 En hoeveel dat het piekt, is hoe da je 't vergelijkt
 Of hoe da je 't bekijkt, aiaiai

Der is niemand dat het ziet, aiaiai
 Maar ik voel het in m'n ziel, aiaiai
 En hoeveel dat het piekt, is hoe da je 't vergelijkt
 Of hoe da je 't bekijkt, aiaiai

'T Zit verzekers nog een steentje in m'n schoen, ha-ha

Bijlage 2

Tekst Jules' lied

Pa, jij zit voor altijd in mijn kop.
Je leefde bij ons, maar je woonde in 't sop.
Jij was de wind in het zeil van ons schip.
Je blik stond altijd op de horizon gericht.

Pa, jij was een man van de zee.
Je keek altijd over onze schouder mee.
Jij was de man die de storm trotseerde.
We wachten al lang – wanneer kom je weer?

Pa, weet dat we je missen.
Weet dat we...

[...]

Pa, we zwaaien in het donker naar de lichtjes.
Pa, we laten je varen, voorzichtigjes.

Bijlage 3

Voorbeeld platenhoes

